

Grozodejstva boljševiških komisarjev.

V Rusiji so se od tistega časa, ko so prišli boljševiki do oblasti, v manj obljudenih krajih vedno vršile praske med manjšimi oddelki rdeče vojske in med nasprotniki, kateri so se tudi združevali v posebne čete. Tem četam so dali razna imena kot »Tovariši Zelenega duba« ali »Bojna družina bratstva ruske pravde«. Te čete so imele konje, da so lahko nenadoma nastopale. Skrivale so se po lesovih, pozimi so pa posamezniki odšli na svoje domove. Razni boljševiški komisarji so z manjšimi oddelki vojakov hodili po vaseh, ubijali so nasprotnike boljševiškega režima, ropali njihovo imetje ter uganjali nezasišana grozodejstva. »Tovariši Zelenega duba« so ob takih prilikah boljševike večkrat napadli, jih ujeli ter jih postrelili ali pobesili. Pravico so imeli na svoji strani. Ker so prebivalce večkrat obvarovali boljševiškega nasilja, zato jih je ljudstvo zalagalo s hrano in jih je vsestransko podpiralo. Kaj so uganjali z ljudstvom boljševiški komisarji in njihove čete, nam pripoveduje vojak Petrov, ki je bil dalje časa prisiljen služiti v boljševiškem oddelku, a v srcu ni bil z njimi, marveč je bil skrit pristaš »Tovarišev Zelenega duba«. Četa teh podlih hudodelcev, pri kateri je moral služiti omenjeni vojak, je ravno pobijala ljudi v neki kmečki hiši, ko so jo presenetili »Tovariši Zelenega duba« ter so vse te divjake obesili. O njihovih strašnih dejanjih poroča vojak Petrov tako-le:

»Ne bom našteval vseh hudodelstev, ki so jih ti ljudje storili. Toliko jih je, da jih ni mogoče prešteti. Povem samo

to, da ni takih zverstev, katerih bi ti hudiči ne bili delali. Videl sem, kako so ti ljudje pošiljevali mladoletne deklice, da niti ne govorim o doraslih dekletih in zakonskih ženah... Potem, ko so jih oskrunili, so nesrečnice do gola slekli, ter jim s sabljami odrezali prsa. Naš komisar Mohard je zverski ubil nekega duhovnika. In glejte, kaj je storil komandir voda, Kurc (najbrže oba Juda), z njegovo hčerko, petnajstletno gimnazistko. Najprej jo je posilil, potem jo je zvezal, vzel je križ ubitega očeta in ga pritrdil k njenemu telesu, a vsa ostala kompanija je morala na njegovo povelje zasmehovaje poljubovati križ.«

Peter je za trenutek obstal, ker mu je bilo težko, potem je nadaljeval:

»Opisati vseh zverstev teh podležev ne morem. Poslednje njihovo delo je bilo umor tukajšnjih gospodarjev. Očeta so umorili s sabljami na dvorišču, sina so ubili tukaj v hiši, sinovo ženo in mater so zadušili na vrtu, a sedemnajstletno hčerko so vsi po vrsti posilili, kdor je le hotel. Ko so slišali krik najmlajšega dečka, so mene poslali, da bi ga ubil. Deček je bežal v les in jaz sem bežal za njim. A ko sem prišel v les, sem dvakrat ustrelil v zrak, potem sem se prekrižal in pomolil Boga, da bi se deček rešil, ter sem se vrnil nazaj rekoč, da je vse končano.«

To naj služi za vzgled, kaj so delali in najbrže še delajo razni komisarji v Rusiji. Ubogi ruski narod! O takih dejanjih redko poroča svetovna zgodovina. Kaj takega more storiti le človek brez vere, brez morale, brez srca in brez vesti. In taki so komunisti, zato so tudi vsa njihova dejanja temu primerna.

A. K.

Leto 0 je izpadlo.

Na Italjanskem bodo letos slavili z velikimi slovesnostmi 2000 letnico, odkar je bil rojen veliki in celemu kulturnemu svetu dobro znani rimski pesnik Virgilij. Znameniti mož se je rodil leta 70 pred Kristusom in mi štejemo letos 1930 po Kristusu. Račun z 2000 letnico je ta-le: — 70 + 1930 = 2000. Virgilijev pomenljivi jubilej pa v resnici ne pade na letošnje leto, ampak na 1931, ker 70 + 1930 = 2000, nikakor ni pravilno. To napako so pri tokratnem slavlju dobro uvideli italjanski računarji, a so k pogreški molčali, dokler ni opozoril na pogreško I. K. Fotheringham. Z ravnomar omenjeno nepravilnostjo je tako-le: Pri prestopu iz predkrščanskega štetja let v krščansko **manjka leto 0**. Na leto 1. pred Kristusom sledi kar leto 1. po Kristusu. To je računsko napaka, ki je prastara in jo je zagrešil menih Dionizij, ki je začel prvi z danes navadnim štetjem po Kristusu v 6. stoletju. Pogreško so že skušali večkrat izbrisati, a ne gre, ker je ukoreninjena napačna navada močnejša od pravilnosti. Znanstveniki priznavajo, da je bilo Virgilijevo rojstno leto 70 pred Kristusom prav za prav leta 69, a ne uporekajo, ker navadni svet je uverjen, da je 2000 letnica pravilna.

Stari Rimljani so šteli leta od ustanovitve Rima. Po starem rimskem štetju se je rodil Virgilij leta 684, danes imamo 1930 in po tem računu bi pisali od ustanovitve Rima 2683, torej bi tudi za ta slučaj padla proslava na prihodnje leto 1931. Račun z zadnje primere z rimskim štetjem je ta:

2683 — 684 = 1999 in ne 2000.

*

Krokodilska farma.

Na polutoku ameriških Združenih držav Florida je posebna velika farma (ograjen prostor), kjer gojijo krokodile, katerim pravijo v Ameriki aligatorji. Farma leži v bližini mesta Jacksonville in je v pravi domovini aligatorjev.

Pred leti je bil lov na ameriške krokodile nekaj posebno opasnega. V poletnih mesecih je po rekah v Združenih državah bolj malo vode in so bili tolumni natrpano polni aligatorske golazni. Gorje onim, ki so bili v čolnu, ako se je ta prekucnil v reko, kjer je mrgolelo krokodilov! Danes so krokodili v ameriških vodah potom poklicnega ter športnega lova že precej zdesetkovani in ni lov na to golazen nič kaj posebno nevaren.

Ker skuša danes Amerikanec iz vsake stvari izbiti dobiček, se je lotil tudi reje ter prodaje krokodilov. V okolici zgoraj omenjenega mesta je na celim svetu največja farma za aligatorje in last večkratnega milijonarja Campbell.

Kakor hitro so odkrili lovci v reki ležišče krokodilov, se podajo v čolnih nad nje. Vsak drži v rokah tri metre dolg lesen drog, ki je opremljen na koncu z ostrino, ki ima nazaj zavihan uhlji. Z drogi dregajo v rečne podvodne luknje, kamor se tiščijo aligatorji. Golazen se razjezi radi sunkov, pogra-

Najlepše darilo za birmance je lep molitvenik!

Velika izbira molitvenikov v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta 5

Aleksandrova cesta 6

Naslov molitvenika

Rdeča obreza

Zlata obreza

DINARJEV

Ključek nebeški	15	20
Moj tovariš	16	20
Češčena Marija	14	16, 17, 18, 41, 45
Rajski glasovi	—	23, 24, 25, 26, 39, 53, 58
Kvišku srca	—	16, 17, 18, 23, 40, 42
Slava Bogu	7	14
Za Jezusom	13	26
Pri Jezusu	9	30, 42
Oče naš	—	26
Kam greš	8.50	24, 34
Sv. Pomlad	7.50	11, 14, 20, 28
Angelček	6	10, 12, 16, 19, 26, 30
Življenje mojega življenja	11	16, 20, 28, 35
Marija Pomočnica	11	14, 20
Reši svojo dušo	11	14, 20
Družbenik Marijin	16	22, 44
Besede življenja	22	30
Sv. Anton Padovanski	24	23, 48

bi z vso silo s čeljustmi za drog in ka-
velj se jej zapiči. Prav z lahkoto poteg-
nejo krokodila na suho, mu zvežejo
sprednje ter zadnje noge, še radi izred-
ne moči smrtno nevaren rep in zatem
mu še le izpulijo previdno iz žrela že-
lezni drog. Zvezani krokodil je hitro
pripravljen za prevoz v farmo. Na opi-
sani način ulovijo naenkrat po več sto
aligatorjev prav različne velikosti. —
Lastnik farme kupuje krokodile od 20
cm do 4 m dolžine. Kakor znano, leže
samica jajca in to v juniju ali juliju od
40 do 60 komadov. S sprednjimi taca-
mi izkopije kje blizu vode v zemljo
ploskasto udolbino in v njo spravlja
jajca, katera skrbno pokrije z mokrim
listjem ter peskom. Žival sama ne vali,
ampak solnčni žarki. Samica se mudi
le kje prav blizu na zunaj prikritega
gnexda, da ga čuva pred sovražniki.
Po 60 dneh prilezejo iz jajc majhni
krokodilčki, ki hitijo takej v vodo, si
iščejo sami hrano, a rastejo ter se raz-
vijajo zelo počasi. Še le po preteku 30
let doseže ameriški aligator dolžino
3 m. V farmi so opazovali, da se razširi
aligatorju vsakih pet let gobec tamkaj,
kjer rastejo zobje podočniki, za 1 cm.
Dovle najdaljši ameriški aligator je
dolga 4 in pol metra in cenijo njegovo
starost na 800 let. Zverjad bi naj bila
strašila po vodah Severne Amerike že
400 let pred njenim odkritjem, kar pa
ni verjetno.

Ulovljene aligatorje hranijo z riba-
mi in mesnimi odpadki. 6000 aligator-
jev floridske farme pospravi na dan
1000 kg rib. Krokodilova požrešnost je
v poletnih mesecih mnogo večja nego
v zimskih, če sploh lahko govorimo o
pojavih zime na bajnem polutoku Flo-
rida. Aligator, ako se podi svobodno,
si privoščiti petmesečno zimsko spanje,
v ujetništvu pa ne.

Vsakdo bi mislil, da lovijo Ameri-
kanci in redijo po farmah aligatorje
radi usnja, ki ga daje koža, a to ni res.
Koža krokodila tehta 30 do 40 funtov
in se lahko proda za 15 do 25 dolarjev.
Pomisleka vredno je, koliko let je tre-
ba aligatorja hraniti, predno se izkupi
omenjena svota za njegovo kožo. Ako
bi pretkani Amerikanci šli le za kro-
kodilovimi kožami, bi tozadevni far-
merji ne bili milijonarji.

Aligatorje držijo po farmah pred-
vsem radi tega, da jih prodajajo boga-
to v razne menežarije, vrtove za divje
živali in na posamezne radovedne bo-
gatine. Krokodili v drobni razprodaji
so dragi in povpraševanje po njih je
veliko.

Nadalje so ukročni aligatorji, po-
sebnost samice priljubljena ameriška
reklama. Po dve samici uprežejo v la-
hek voziček in kak majhen deček ko-
čira po mestnih ulicah krokodile. Ali-
gatorje je tudi mogoče naučiti, da le-
zejo na povekle po 10 in 20 skupaj na
vrh lesenega odra in se valjajo na dru-
gi strani na smeh ter zabavo občinstva
navzdol.

Le one krokodile, ki niso za prodajo
in ne za reklamo, pobijejo, jim slečejo
kožo, ki je za usnje in povrh je že mo-
goče iztisniti iz vsacega večjega aliga-
torja 1 l olja.

Cvetlični paradiz.

Cvetlični paradiz ni kje v Indiji ali
Ameriki, ampak na Nizozemskem v
mestu Aalsmeer. Po mestu ter v oko-
lici so vrtovi, kjer gojijo na vse mo-
goče umetne načine vrtnice. Da dobi-
mo nekoliko vpogleda v zgorajno cvet-
ličarno, nam naj pojasnijo nekatere
številke: V zadnjih letih je bilo izvo-
ženih iz Aalsmeera po celi Evropi vrtnic
za 8 in pol milijona zlatih mark in v
celem 55 milijonov komadov. Cvetlice
izvažajo po železnici, na avtomobilih
in na aeroplanih. S stebel režejo cvete
zjutraj od osme do devete ure. Nare-
zano blago prevzamejo takoj razpeče-
valci na veliko, ki rože takoj razpošlje-
jo svojim tvrdkam. V Aalsmeeru je po-
sebna borza, ki določa vrtnicam dnev-
no ceno. Ako odpošljejo cvetlice z le-
tali, jih imajo še isti dan ob štirih po-
poldne v Berlinu.

Poleg vrtnic gojijo še takozvane pri-
tikave grme in fušbajnovno grmičevje,
kojega obrezujejo na umetne načine,
da dobi sčasom obliko žar, kraljeve
krone, kozlove glave, psa, ptiča itd. V
omenjene oblike se razraste grmičevje
v 30 do 100 letih in roma nato za ogrom-
ne cene v vrtove angleških ter ameri-
kanskimi milijonarjev.

Razven tega je dobiti v Aalsmeeru
najnežnejše in najlepše vzgojene: tul-
pe, narcise, levkoje, dalije, pelargoni-
je, aceleje itd. V teh vrtnarijah imajo
neprestane žetve teh ali onih vrst —
cvtic.

Leta 1928 je bilo v aalsmeerških vr-
tovih dva milijona raznih cvetličnih
lončkov in so pokurili za umetno ogre-
vanje 10 in pol milijona kg premoga ter
koksa.

Koliko izkupi ti vrtnarji ob priliki
ameriških cvetličnih obhodov na av-
tomobilih, nam naj pojasni primer, da
je plačala hčerka ameriškega milijo-
narja ob priliki cvetličnega korza v
Cannesu za okrasitev avtomobila 30.000
holadskih goldinarjev ali 500.000 zla-
tih mark. Kakor ta bogatašinja jih
dela bogznaj koliko, ker ameriške-
mu milijonarju ni nič predrago, ako
gre za dosego prvega darila ob raznih
prilikah.

*

Iz razkošja starega Rima.

Vsi stari pisatelji povdarjajo bajno
razkošje ter zapravljalnost bogatašev
starega Rima, ki niso poznali nobenih
mej. Zgodovinsko gotovo je, da je egi-
ptajska kraljica Kleopatra (rojena 66
pred Kristusom) za stavo izpila na vi-
nu enega najdragocenejših biserov. S
tem dejanjem je upeljala navado, vinu
dati dragocenost s primesjo zdroblje-
nih biserov. Rimski bogataši so se za-
čeli pri raznih pojedinah med seboj
kosati, kateri bo ponudil več uničenih
biserov v vinu. Treba še omeniti, da je
stala rimska pojedina, pri kateri so
pili bisere, neizmerno vsote, ker so bi-
li na primer glavna jed: jeziki papaga-
jev, ušesa flamingov itd. Vse te naj-
dražje in redke jedi so nudili povablje-
nim na dragocenih krožnikih, v skle-
dah ter čašah, ki so imele neverjetno

visoke cene. Bolj ko se je stari Rim ši-
ril tem bolj je raslo tudi razkošje v na-
mizni opreči. Rimski konzul Kvintus
Fabij, ki je živel 150 let pred Kristu-
som, je imel srebrni zaklad, ki je bil
vreden 840 tisoč Din. Ljudski tribun
Mark Druzij, ki je bil mlajši Fabijev
tovariš, je posedal srebrnino, ki je 10
krat presejala pravkar beleženo Fabije-
vo vsoto. Četudi so se pozneje oklepali
zlatega namiznega orodja, je kljub te-
mu ostalo srebro še glavni material
za žlice, vilice ter posode, ki so bile
težko srebrne.

Za časa Sulle (88 let pred Kristusom)
so cenili v Rimu število težkih in umet-
no izdelanih namiznih skled na 150 ko-
madov, vsaka v teži 100 funtov (funt
pol kilograma). Za časa rimskih cesar-
jev je dosegla razkošnost v Rimu višek.
Tedad je bila navada, da so pustili bo-
gataši pometati od pojedine preostale
jedi s srebrnimi posodami vred v reko
Tibero, ki teče skozi Rim. S prekomer-
no potratnimi čini so hoteli pokazati
neizčrpnost svojega premoženja.

Vendar sta bila zlato in srebro prav
za prav nekaj vsakdanjega; veliko
dragocenejše so bile posode, skled in
čase iz dragocenega kamna: alabastra,
ahata, oniksa ali celo iz kristala. —
Vrednost ahatovih in oniksovih posod
je bila neverjetno visoka. Zgodovina
beleži, da je posedal znani cesar Nero
in konzul Tit Petronij komade iz ome-
njenega dragocenega kamenja, ki so
bili vredni po 300 tisoč tolarjev.

Ko so našli Rimljani v razpokah in
ledenikih Alp gorske kristale in so za-
čeli iz teh izdelovati čase, je presejala
njih dragocenost vse druge kovine in
žlahtne kamne. Časa iz gorskega kri-
stala je bila vredna po več tisoč tolar-
jev in je njeno vrednost v današnji de-
narni vrednosti sploh nemogoče ozna-
čiti. Stari Rimljani so bili uverjeni,
da so kristali, ki so jih dobivali iz le-
denikov, posebne vrste led, ki je bil iz-
postavljen tako ostremu mrazu, da se
sploh ne stali več. Rimski cesar Neron
je bil lastnik zbirke nadvse dragocenih
kristalnih posod. Ko je zvedel, da je
ob cesarsko čast ter moč, si je domiš-
ljal, da bo zadel svoje nasprotnike naj-
bolj v živo s tem, da je razbil drago-
cenosti.

Pri zapeki, krvnem prenapolnjenju trebuha,
kongestijah, bolečinah kolčnih živcev, boleči-
nah v hoku, zasoplenosti, hudem srčnem
utripanju, migreni, šumenju v ušesih, om-
otici, poboitost povzroči naravna »Franz Jose-
fova« grenčica izdatno izpraznjenje črevesa in
osvoboditev od občutkov tesnobe. Mnogi zdrav-
niki uporabljajo »Franz Josefovo« vodo tudi
pri nadlogah klimakterijalne dobe z največ-
jim uspehom. »Franz Josefova« voda se dobi
v vseh lekarnah, drogerijah in špicerijskih
trgovinah.

Moderen človek se vedno bolj vrača k narodi.
On hoče biti in ostati čvrst, zdrav in prožen.
Zato je pravi znak našega časa vse večja raz-
širjenost Fellerjevega prijetno dišečega Elae-
fluida iz rastlinskih esenc, in to za notranjo
in zunanjo uporabo. Kot pomoč proti revma-
tizmu, nervoznosti, prehlajenju itd. — Elae-
fluid ni drag! V lekarnah in podobnih trgo-
vinah se dobiva že za 6 in 9 Din ter se ga v
resnici lahko priporoči. — Po pošti iz lekarne
Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341.